

Isten hatalma és az ember Istennek való engedelmsége összetalálkozott!

P. F.: Persze a későbbiekben is volt köztünk morgás, a morgásért bocsánatkérés... De a legfontosabb bibliai tanítást, hogy „Rendeljétek alá magatokat egymásnak”, elkezdtük gyakorolni. Ez annyira idegen az emberi természettől, hogy csak Istennek engedelmeskedve lehet megvalósítani.

G. L.: Magam is csodálkoztam, amikor megtapasztaltam: ha Isten előtt mindkét fél megteszi a maga kis lépését annak érdekében, hogy együtt tudjanak haladni, akkor azon tényleg áldás van. Ezt a titkot vittük magunkkal egy év után, és bő két évtizede igyekszünk másoknak is átadni.

A szeretet csodája

Az elmélet mindig a gyakorlatban méretik meg. Mi változott a hétköznapijainkban?

G. L.: Azután mindig együtt vacsoráztunk, közben hosszan beszélgettünk a gyerekeinkkel, amíg ki nem repültek. Hetenként néhány órát vagy egy napot kettesben töltöttünk. Megbeszéltük a gyerekekkel, hogy ezután apa hozza meg a döntést az ügyekben. Eleinte ez nem ment könnyen nekem, folyton visszacsúsztam a régi gyakorlatba, hiszen addig mindenki helyett én intézkedtem. Egyszer az egyik fiunk csendesen meg is jegyezte – amikor el akart menni szilveszterezni, és én hirtelen rávágtam, hogy „Szó sem lehet róla!” –, hogy „Én a papát kérdeztem”. Elszégyelltem magam, bocsánatot kértem, és átadtam a szót a férjemnek.

És ő elengedte?

G. L.: Igen. Bár nem értettem egyet vele, nem vitatkoztam, mert az már Isten iránti engedetlenség lett volna. Aztán a fiam számára tanulságosan sült el az este, de az már egy másik történet... Egyébként pedig mindig imádkoztunk azért, hogy ha nem helyes az irányításunk, vagy ha a gyerekeink rosszul döntenek, akkor az Úr védje meg őket a rossz következményektől.

P. F.: Ma is előfordul olyan, hogy valamiben végképp más a véleményünk, de az a fontos, hogy jókedvűen értsünk egyet abban, hogy nem értünk egyet, mert a kapcsolatunk lényegesebb ennél. Persze türelmetlenné tehet, ha a párom másképp viszonyul valamihez, de Pál helyesen írja, hogy „*Viseljétek el egymást szeretetben*”.

G. L.: Sajnos a problémák a halálunkig elkísérnek, csak más-más ruhában jelentkeznek.

Ilyen probléma lehet a gyermekek párválasztása vagy több generáció együttélése. Nagycsalád lévén a „még rám szorulnak a gyerekeim, és már rám szorulnak a szüleim” helyzettel is meg kellett birkóznunk.

G. L.: Azt gondolom, hogy mindenkinek magának kell megküzdenie a nehézségeire adott válaszokért. Általában a gyerekeknek – a mieinknek is – még a jó példa is zavaró lehet, hiszen maguk akarják végigjárni a saját útjukat. Azt láttuk, hogy mind az öt gyermekünk felelősen választotta meg a párját, és

ragaszkodott a házasságához, bár sajnos van, amelyiküknek mégis fölbomlott.

P. F.: A generációs problémát azért nem éltük meg élesen, mert anyósom az én türelmetlenségemre olyan türelemmel reagált, hogy ezzel levett a lábamról. Kilencvenéves, kicsi, fizikailag erőtlen testében a Szentlélek ereje munkálkodott. Megéltük a csodát, hogy benne közel jött hozzánk az Isten valósága. Ahol ez nincs meg, ott kemény konfliktushelyzet alakul ki, mert a házastárs gyakran riválisnak érzi az idős szülőt. Ez ahhoz a féltékenységhez hasonló, mint amelyet az első gyerek születésekor az apa szokott érezni.

G. L.: De előfordul, hogy a társ szíve megindul, a keze megmozdul. Ilyenkor is a szeretet csodája változtatja meg a helyzetet... Egyébként a generációs problémákra is igaz, hogy Jézus nem ígért áldozatok nélküli életet. Isten a szeretetet állította első helyre a földön, azonban a szeretet áldozatok nélkül nem terem gyümölcsöt. Ám azzal együtt biztosan...

HEGYI BÉLA

HEINRICH BÖLL ÉS AZ EGYHÁZ

Nagy vihart kavart a hetvenes közepén a hír, amikor hivatalos római fórumokon a II. vatikáni zsinatról már egyre kevesebb szó esett, hogy Heinrich Böll kilépett az egyházból. Sokan cáfolták, köztük egyik-másik, vatikáni befolyással bíró kommunikációs csatorna is, hiszen – mint hangsúlyozták – „az egyházból nem lehet kilépni. Legföljebb úgy, ha valaki egy másik egyházba lép be, azaz vallást vált.” Mint ahogy Roger Garaudy francia filozófus tette, aki katolizált, majd csalódottságában a muszlimra tért át. Vagy akár Neumann János, aki élete vége felé a katolikus vallásban talált lelki megnyugvást. Edith Stein is vállalta a keresztséget, de Simone Weil már óvatosabb volt, ő megállt a küszöbön, kereszténynek érezte magát, noha a keresztvizet elhárította.

Az ellenkezője: az, hogy Róma fosztott meg valakit egyházi tagságától, mert ellent mondott a Szent Offícium vagy (finomított nevén) a Tanítóhivatal által kőbe véselt dogmáknak, elidegenedett a kötelező tanoktól, az exsecrációnak illetően gyakorlata végigvonul az egyháztörténeten. Anatómát hirdetett vele szemben, vagy hite nyilvános megtagadására kötelezte a teológiai disputáktól a kínzásokon át a máglyahalálig – ismert tények a gnózisok és a gondolkodás autonómiájának hosszú küzdelmeiben. A német író azonban elszakadását komolyan gondolta. Kiáltó ellentét áll fenn – indokolta – az evangélium tanítása és az ezt hirdető egyház gyakorlati magatartása között. Elfogadhatatlannak tartotta azt a gazdagságot, amely Nyugat-Európa katolikus intézményeit jellemezte, és ugyanakkor a dél-amerikai, ázsiai és afrikai népeiséget mérhetetlen nyomorral sújtotta. Kifogásolta az úgynevezett „közéleti kereszténységet”, melynek eredete valójában a bismarcki időkig nyúlik vissza, elítélte a hitleri diktatúrában betöltött szerepét, majd ismételt kiegészését a „gazdasági csoda” háború utáni konformizmussával, mindvégig a hatalommal megbékélve, illetve kiegyezve (*S egy árva szót sem szólt*, 1953; *Biliárd fél tízkor*, 1961; *Egy bohóc nézetei*, 1963). Első gesztusként megtagadta az